

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti

[COM(2020) 408 final – 2020/0104 (COD)]

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj technickej pomoci

[COM(2020) 409 final – 2020/0103 (COD)]

(2020/C 364/18)

Hlavný spravodajca: **Dimitris DIMITRIADIS**

Konzultácia	Rada Európskej únie, 10.6.2020 Európsky parlament, 17.6.2020
Právny základ	článok 175 tretí odsek a článok 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre hospodársku a menovú úniu, hospodársku a sociálnu súdržnosť
Prijaté v pléne	16.7.2020
Plenárne zasadnutie č.	553
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	208/4/4

1. Závbery a odporúčania

1.1 EHSV víta navrhovaný Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „mechanizmus“) ⁽¹⁾.

1.2 Návrh Európskej komisie okrem toho, že má hospodársky rozmer, podstatne podporuje aj prehĺbenie a zjednotenie európskej rodiny, pretože posilňuje solidaritu a spoluprácu medzi členskými štátmi.

1.3 Návrh Európskej komisie okrem iného dokazuje, že Európska únia za predpokladu, že existuje náležitá politická vôľa, dokáže účinne čeliť veľkým krízam, poskytovať seriózne a dôveryhodné riešenia a robiť potrebné a realistické kompromisy a v konečnom dôsledku zásadne prispievať k podpore európskeho ideálu.

1.4 EHSV sa domnieva, že tento mechanizmus by mal podporovať prechod ku klimatickej neutralite a na digitálne hospodárstvo pomocou prostriedkov z nástroja „Next Generation EU“ ⁽²⁾ s cieľom zmierniť sociálno-ekonomický vplyv transformácie v najviac postihnutých regiónoch.

1.5 Vzhľadom na krízu spôsobenú pandemiou COVID-19 sa potreba udržateľnej, zelenej a digitálnej obnovy stala ešte naliehavejšou, rovnako ako potreba poskytnúť podporu najzraniteľnejším regiónom.

⁽¹⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti COM(2020) 408 final, 28. 5. 2020.

⁽²⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Rozpočet EÚ umožňujúci realizáciu plánu obnovy Európy, COM(2020) 442 final.

1.6 EHSV už objasnil, že „je zástancom pevného naviazania programu na podporu reforiem⁽³⁾ na európsky semester“⁽⁴⁾. V predložených plánoch by sa členské štáty mali zaoberať hlavnými výzvami stanovenými v európskom semestri a mali by tieto plány zosúladiť so zásadami európskej zelenej dohody a digitálnej agendy.

1.7 Je potrebná rýchla a účinná koordinácia činnosti medzi Európskou komisiou, Európskym parlamentom a Európskou radou, aby sa predišlo oneskoreniam, ktoré by ohrozili dosiahnutie cieľov mechanizmu.

1.8 Od členských štátov sa vyžaduje okamžitá a úplná reakcia vzhľadom na krátky čas, v rámci ktorého by sa mali rôzne projektové plány pripraviť a dokončiť.

1.9 EHSV považuje za veľmi dôležité, aby členské štáty úzko spolupracovali s Európskou komisiou pri schvaľovaní, monitorovaní a zabezpečovaní úspešného dokončenia projektových plánov predložených v rámci mechanizmu.

1.10 Plány by mali poskytovať priamu finančnú podporu malým a stredným podnikom.

1.11 EHSV považuje za veľmi dôležité, aby boli všetky oznámené opatrenia, najmä tie, ktoré poskytujú finančnú podporu, doplnené o jasné a z podnikateľského hľadiska prínosné informácie o tom, aký druh podpory sa poskytuje, ako môžu MSP účinne získať prístup k rôznym existujúcim finančným nástrojom EÚ, komu majú na úrovni EÚ adresovať svoje prípadné otázky, ktoré vnútroštátne orgány sú zapojené do usmerňovania fondov, na ktoré vnútroštátne subjekty sa môžu MSP obrátiť, aká je úloha národných bánk a aké sú ich povinnosti.

1.12 Predkladanie, schvaľovanie, monitorovanie a dokončenie projektov by sa mohlo urýchliť aktívnym zapojením súkromných konzultačných spoločností s globálnymi skúsenosťami v príslušných oblastiach.

1.13 EHSV opätovne zdôrazňuje potrebu vymieňať si najlepšie postupy v rámci EÚ a urýchliť byrokratické procesy týkajúce sa pridelenia a vyplácania dostupných finančných prostriedkov, pričom Európska komisia poskytne potrebnú technickú podporu⁽⁵⁾.

1.14 Úloha a názory sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti by sa mali začleniť do plánov predložených členskými štátmi. EHSV už vyzval na aktívnejšiu úlohu organizovanej občianskej spoločnosti „pri dosahovaní obsahového súladu reformných programov medzi vnímaním Európskej komisie a členských štátov“⁽⁶⁾.

1.15 Nástroj technickej podpory môže pôsobiť ako účinný doplnok k balíkom opatrení, ktoré navrhuje Komisia na riešenie hospodárskych dôsledkov pandémie COVID-19.

2. Úvod a všeobecné pripomienky

2.1 Cieľom navrhovaného mechanizmu je podpora hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti Únie, a to zlepšením odolnosti a adaptačnej kapacity členských štátov, zmiernením sociálnych a hospodárskych dôsledkov krízy a podporou zelenej a digitálnej transformácie, ktorou sa má dosiahnuť cieľ klimaticky neutrálnej Európy do roku 2050, čím sa prispieje k obnove rastového potenciálu hospodárstiev členských štátov v období po kríze spôsobenej pandemiou COVID-19, podnieti vytváranie pracovných miest a podporí udržateľný rast.

2.2 Mechanizmus bude založený na poskytovaní nenávratnej finančnej podpory a úverov na pomoc krajinám – najmä krajinám s nižším príjmom na obyvateľa a vysokou nezamestnanosťou – s cieľom primerane zvládť vážne hospodárske účinky pandémie.

2.3 Úvery budú zohrávať doplnkovú úlohu k nenávratnej podpore a budú výhodné vďaka dlhej splatnosti a priaznivým úrokovým sadzbám, ktoré dokáže Únia zabezpečiť.

⁽³⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení európskeho nástroja stabilizácie investícií, COM(2018) 387 final.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 121.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 237, 6.7.2018, s. 53.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 121.

2.4 Pandémia COVID-19 je určujúcou globálnou zdravotnou krízou našich čias, ktorá k 12. júnu 2020 pripravila o život viac ako 420 000 ľudí⁽⁷⁾. COVID-19 je oveľa viac ako len zdravotná kríza: má obrovský sociálno-ekonomický dosah na celom svete, ktorého rozsah je stále ťažké posúdiť. Podľa najnovšej správy Svetovej banky o globálnom hospodárstve *Svetový hospodársky výhľad* z júna 2020 spôsobia otrasy spojené s koronavírusom najhlbšiu globálnu recesiu od druhej svetovej vojny.

2.5 Očakáva sa, že globálne hospodárstvo v roku 2020 poklesne o 5,2 %, čo je približne trojnásobok zníženia počas celosvetovej finančnej krízy v rokoch 2008 – 2009. Spomedzi vyspelých hospodárstiev sa očakáva, že miera rastu reálneho HDP v roku 2020 bude v USA - 6,1 % a v eurozóne - 9,1 %. Ako sa výslovne uvádza v správe Svetovej banky z júna 2020⁽⁸⁾, keďže sa očakáva, že tento rok vo viac ako 90 % EMDE [rozvíjajúcich sa trhov a rozvojových hospodárstiev] dôjde k poklesu príjmu na obyvateľa, milióny ľudí pravdepodobne upadnú do chudoby.

Hospodárske dôsledky otrasov spôsobených pandémiou COVID-19 sú⁽⁹⁾:

- 1) nárast neistoty, ktorá zvyšuje preventívne úspory;
- 2) pokles spotreby;
- 3) znížený záujem o produktívne investície;
- 4) zvýšenie nezamestnanosti, ktorej časť bude pravdepodobne trvalá;
- 5) pokles objemu globálneho obchodu, ako aj výrazné narušenie globálnych dodávateľských reťazcov;
- 6) pokles cien komodít (najmä ceny ropy), čo zvlášť sťaží súčasné účtovné financovanie vývozcov tradičných komodít;
- 7) prudké zvýšenie požadovaných rizikových prémieí za držbu rizikových aktív.

2.6 Ako je dnes známe, opatrenia, ktoré môžu pomôcť vyriešiť zdravotnú krízu, môžu zhoršiť hospodársku krízu a naopak. Sploštenie krivky pandémie nevyhnutne prehĺbuje makroekonomickú krivku recesie a ohrozuje všetky dodávateľské reťazce vrátane reťazcov, ktoré sú rozhodujúce pre prežitie človeka (potraviny a lieky). Ak sa budú dôsledky pandémie naďalej prehĺbovať, môžu nasledovať finančné krízy, ktoré budú mať za následok kolaps úverov, dlhšiu globálnu recesiu a pomalšiu obnovu. Ako sa uvádza v správe Svetovej banky z júna 2020 o globálnom hospodárskom výhľade, rastúca úroveň dlhu spôsobila, že globálny finančný systém je zraniteľnejší voči napätiu na finančných trhoch.

2.7 Preto je potrebné realizovať naliehavé a rozsiahle finančné intervencie, aby sa obmedzili hospodárske následky nedávnej krízy a aby sa hospodárstva členských štátov stali odolnejšími a lepšie pripravenými na budúcnosť.

2.8 Ekonomické priority by mali byť tieto:

- 1) je dôležité zabezpečiť, aby pracovná sila zostala zamestnaná, aj keď je v karanténe alebo nútená zostať doma;
- 2) vlády by mali poskytovať finančnú podporu verejným a súkromným inštitúciám, ktoré podporujú zraniteľné skupiny občanov;
- 3) MSP by sa mali chrániť proti bankrotu (potreba peňazí daňovníkov na podporu veľkých nefinančných spoločností je oveľa menej zrejma);

⁽⁷⁾ <https://ourworldindata.org/grapher/total-deaths-covid-19>.

⁽⁸⁾ Svetová banka, *Svetový hospodársky výhľad*, jún 2020.

⁽⁹⁾ Koundouri, P., pracovný dokument Ekonomickej a obchodnej univerzity v Aténach, 2020.

- 4) budú potrebné politiky na podporu finančného systému pri zvyšovaní počtu nesplácaných úverov;
- 5) mali by sa prijať fiškálne balíky porovnateľné so stratou HDP spojenou s krízou.

2.9 Komisia teraz navrhuje vyčleniť posilnený rozpočet EÚ na pomoc pri náprave okamžitých hospodárskych a sociálnych škôd spôsobených pandémiou COVID-19, naštartovanie obnovy a prípravu na lepšiu budúcnosť pre ďalšiu generáciu. Aby sa zabezpečilo, že obnova bude udržateľná, rovnomerná, inkluzívna a spravodlivá pre všetky členské štáty, Európska komisia navrhuje vytvoriť nový nástroj na oživenie hospodárstva „Next Generation EU“, ktorý by bol súčasťou silného, moderného a prepracovaného dlhodobého rozpočtu EÚ. Hlavnou iniciatívou nástroja Next Generation EU je Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti ⁽¹⁰⁾.

3. Všeobecné zásady Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a Nástroja technickej podpory

3.1 EHSV veľmi víta a podporuje navrhovaný Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (mechanizmus) a Nástroj technickej podpory (nástroj), ktorých cieľom je poskytnúť rozsiahlu finančnú podporu verejným investíciám a reformám, najmä v rámci zelenej a digitálnej transformácie, od ktorých sa očakáva, že nielen zvýšia odolnosť a pripravenosť hospodárstiev členských štátov na budúcnosť, ale zároveň im pomôžu rýchlejšie a účinnejšie prekonať následky pandémie.

3.2 EHSV je hlboko znepokojený hospodárskymi dôsledkami pandémie v členských štátoch, najmä pokiaľ ide o nárast miery nezamestnanosti, ktorá v niektorých južných krajinách EÚ dosiahla dokonca 33 % medzi mladými ľuďmi, ako aj rast miery chudoby.

3.3 EHSV súhlasí s tým, že sa zdá, že pandémia predstavuje najhorší hospodársky otras od veľkej hospodárskej krízy s ničivými dôsledkami pre milióny našich občanov a podnikov a, samozrejme, s potenciálom prehĺbiť hospodárske a sociálne rozdiely – riziko „veľkej fragmentácie“ ⁽¹¹⁾.

3.4 EHSV už zdôraznil, že nedávny hospodársky vývoj „nebol na celom území EÚ a eurozóny rovnomerný a že dosahovanie konvergenencie je naďalej neuspokojivé. Takisto otázka udržateľnosti zostáva pre EÚ čoraz zložitejšou výzvou“ ⁽¹²⁾.

3.5 EHSV sa domnieva, že „Európska integrácia stojí na rúzcestí. Jedným z ponaučení nedávnej dlhotrvajúcej hospodárskej krízy a hlbokých sociálnych dôsledkov, ktoré zanechala v niekoľkých členských štátoch, je skutočnosť, že absencia hospodárskej a sociálnej konvergenencie medzi členskými štátmi a regiónmi ohrozuje politickú udržateľnosť európskeho projektu a všetky výhody, ktoré priniesol európskym občanom“ ⁽¹³⁾.

3.6 EHSV sa domnieva, že „spolu s týmito iniciatívami by sa mala posilniť konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva, t. j. schopnosť udržateľne zvyšovať produktivitu aj životnú úroveň, súčasne s jeho transformáciou na klimaticky neutrálne, a to prostredníctvom výskumu, rozvoja a rozšírejších a lepších zručností pracovnej sily“ ⁽¹⁴⁾.

3.7 EHSV sa domnieva, že „rozvoj odolnosti hospodárstva a trhu práce spolu s hospodárskou, sociálnou, environmentálnou a inštitucionálnou udržateľnosťou by sa mali stať základnými princípmi politiky, ktorá podporí vzostupnú konvergenciu a spravodlivosť pri prechode na klimaticky neutrálne hospodárstvo (t. j. hospodárstvo, v ktorom sú emisie a absorpcie skleníkových plynov v rovnováhe) a zároveň pomôže zvládnuť výzvy spojené s digitalizáciou a demografickými zmenami“ ⁽¹⁵⁾. EHSV preto súhlasí s výzvou adresovanou Európskej únii, aby sa zaviazala dosiahnuť do roku 2050 uhlíkovú neutralitu a zodpovedajúcim spôsobom upravila svoj cieľ zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030. V správe Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) o medzerách v oblasti emisií z roku 2019 (*Emissions Gap Report*) sa naznačuje, že globálne emisie sa musia odteraz znížiť o 7,6 % ročne, aby sa obmedzilo globálne otepľovanie na 1,5 °C. To znamená zvýšenie cieľa zníženia emisií najmenej o 68 % do roku 2030.

⁽¹⁰⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, COM(2020) 408 final, 28. 5. 2020.

⁽¹¹⁾ Poznámky komisára Gentiloniho na tlačovej konferencii o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, tlačová správa Európskej komisie, 28. mája 2020.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 47, 11.2.2020, s. 106.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 353, 18.10.2019, s. 23.

⁽¹⁴⁾ Tamže.

⁽¹⁵⁾ Tamže.

3.8 EHSV preto súhlasí s tým, že hlavným cieľom mechanizmu by malo byť:

- 1) podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie,
- 2) zmierniť sociálny a hospodársky vplyv krízy a
- 3) podporovať zelenú a digitálnu transformáciu, ktoré sú zamerané na dosiahnutie klimaticky neutrálnej Európy do roku 2050, a tým prispievať k obnove rastového potenciálu hospodárstiev členských štátov v období po kríze spôsobenej pandémiou COVID-19, stimulovať vytváranie pracovných miest a podporovať udržateľný rast.

3.9 EHSV by chcel zdôrazniť, že tieto investície a reformy by sa mali zamerať na výzvy a investičné potreby súvisiace so zelenou a digitálnou transformáciou, čím sa zabezpečí udržateľná obnova.

3.10 V súčasnosti sa všeobecne uznáva, že politiky zelených stimulov majú výhody v porovnaní s tradičnými fiškálnymi stimulmi a že politiky s pozitívnym dosahom na klímu ponúkajú aj lepšie hospodárske charakteristiky. Projekty ekologickej výstavby, ako napríklad dodatočná izolácia alebo infraštruktúra energie z obnoviteľných zdrojov, môžu priniesť väčšie multiplikačné účinky v dôsledku znížených dlhodobých nákladov na energiu a účinkov toku do širšieho hospodárstva.

3.11 EHSV súhlasí s tým, že finančné inštitúcie a vlády by mali okrem usmerňovania finančných prostriedkov na kontrolu epidémie a do relevantného biomedicínskeho výskumu a investícií do bezpečnosti hraníc, bezpečného cestovania a bezpečného obchodu prijať aj taxonómiu EÚ pre udržateľné investície (2019), postupne obmedzovať používanie fosílnych palív a rozvíjať využívanie existujúcich technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, presmerovať dotácie z fosílnych palív na projekty ekologickej a inteligentnej infraštruktúry na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu, investovať do obehových a nízkouhlíkových hospodárstiev, prejsť z priemyselného na regeneratívne poľnohospodárstvo a investovať do potravinovej bezpečnosti, propagovať európske dodávateľské reťazce, znižovať potreby dopravy a využívať limity digitálnej revolúcie a zároveň zabezpečovať bezpečnosť sietí IKT⁽¹⁶⁾.

3.12 EHSV súhlasí s Medzinárodnou agentúrou pre energiu, že prechod na čistú energiu môže pomôcť naštartovať európske hospodárstvo prostredníctvom ambiciózneho programu na vytváranie pracovných miest a cieľov v oblasti zmeny klímy prostredníctvom modernizácie energetických systémov. Vzhľadom na to, že vlády priamo alebo nepriamo riadia viac ako 70 % globálnych investícií do energetiky, v tomto čase krízy záleží na ich činnosti viac ako kedykoľvek predtým. Politické nastavenia môžu aktívne nasmerovať investície súvisiace s energiou na udržateľnejšiu cestu a zároveň zabezpečiť, aby sa energetická účinnosť, obnoviteľné zdroje energie a uskladňovanie v batériách stali ústredným prvkom hospodárskej obnovy. Na podporu existujúcich pracovných síl, vytváranie nových pracovných miest a motiváciu k znižovaniu emisií by sa mali uprednostňovať stimulačné programy v energetike. Medzinárodná agentúra pre energiu⁽¹⁷⁾ radí: „Stavajte na tom, čo už máte, a myslite vo veľkom“. Najľahšie je rozšíriť politiky s existujúcimi právnymi a inštitucionálnymi štruktúrami.

3.13 EHSV úplne súhlasí s tým, že mechanizmus zriadený týmto nariadením by mal prispievať k začleňovaniu opatrení v oblasti klímy a environmentálnej udržateľnosti a k dosiahnutiu celkového cieľa 25 % výdavkov z rozpočtu EÚ na podporu cieľov v oblasti klímy.

3.14 EHSV je presvedčený, že tento mechanizmus by mal byť vybudovaný hlavne na poskytovaní nenávratnej finančnej podpory, ktorá by mala pomôcť krajinám – najmä krajinám s nižším príjmom na obyvateľa a vysokou mierou nezamestnanosti – zodpovedajúcim spôsobom čeliť vážnym hospodárskym účinkom pandémie, zatiaľ čo úvery by mali hrať iba doplnkovú úlohu k nenávratnej podpore a mali by byť výhodné vďaka dlhej splatnosti a priaznivým úrokovým sadzbám, ktoré dokáže Únia zabezpečiť.

⁽¹⁶⁾ Koundouri, P., *Never Waste a Good Crisis: For a Sustainable Recovery from COVID-19*, apríl 2020.

⁽¹⁷⁾ Medzinárodná agentúra pre energiu: <https://www.iea.org/>.

3.15 EHSV podporuje zámer Komisie využiť plnú kapacitu rozpočtu EÚ na mobilizáciu investícií a prednostnú finančnú podporu v kľúčových prvých rokoch obnovy prostredníctvom spoločného prijatia núdzového Európskeho nástroja obnovy vo výške 808 984,090 milióna EUR (v bežných cenách) a posilneného viacročného finančného rámca (VFR) na roky 2021 – 2027.

3.16 EHSV vyzýva, „aby sa naďalej realizovali účinné štrukturálne reformy s dobre zameranými investičnými stratégiami“⁽¹⁸⁾.

3.17 EHSV súhlasí s vytvorením samostatného Nástroja technickej podpory, ktorý by bol k dispozícii všetkým členským štátom a ktorý by nahradil program na podporu štrukturálnych reforiem (SRSP)⁽¹⁹⁾.

4. Príprava národných plánov podpory obnovy a odolnosti, predkladanie, hodnotenie a termíny

4.1 EHSV sa nazdáva, že prostriedky z tohto mechanizmu sa musia čo najskôr poskytnúť členským štátom, ktoré by ich mali využívať efektívne, aby sa maximalizovali výhody tohto mechanizmu.

4.2 Členské štáty by mali vypracovať národné plány podpory obnovy a odolnosti, v ktorých sa stanoví program reforiem a investícií na nasledujúce štyri roky.

4.3 EHSV sa domnieva, že tieto plány by sa mali zaoberať hlavnými výzvami, ktorým čelia členské štáty, vymedzenými v rámci európskeho semestra, a to v oblastiach ako konkurencieschopnosť, produktivita, vzdelávanie a zručnosti, zdravie, zamestnanosť a hospodárska, sociálna a územná súdržnosť. Mali by tiež zabezpečiť, aby sa tieto investície a reformy primerane zameriavali na výzvy súvisiace so zelenou a digitálnou transformáciou, pomáhali vytvárať pracovné miesta a udržateľný rast a zvyšovali odolnosť Únie.

4.4 EHSV sa domnieva, že je potrebné posilniť súčasný rámec poskytovania podpory malým a stredným podnikom a poskytnúť im priamu finančnú podporu prostredníctvom inovatívneho nástroja, ktorý ich ochráni pred bankrotom.

4.5 Všetky oznámené opatrenia, najmä tie, ktoré poskytujú finančnú podporu, by mali byť doplnené o jasné a z podnikateľského hľadiska prínosné informácie o tom, aký druh podpory sa poskytuje, ako môžu MSP účinne získať prístup k rôznym existujúcim finančným nástrojom EÚ, komu majú na úrovni EÚ adresovať svoje prípadné otázky, ktoré vnútroštátne orgány sú zapojené do usmerňovania fondov, na ktoré vnútroštátne subjekty sa môžu MSP obrátiť, aká je úloha národných bánk a aké sú ich povinnosti atď.

4.6 EHSV sa domnieva, že počas tohto procesu by sa mala veľmi vážne zohľadňovať úloha a názory sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti.

4.7 EHSV už navrhol „zaviesť pravidlo, podľa ktorého by sa členskému štátu nemali poskytnúť žiadne finančné prostriedky, pokiaľ v rámci rozhodovania o viacročných balíkoch reformných záväzkov v plnom rozsahu neprijal uplatňovanie zásady partnerstva so skutočným zapojením sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti⁽²⁰⁾. Uplatňovanie zásady partnerstva má rozhodujúci význam pre zabezpečenie realizácie reforiem založených na dôkazoch a previazaných so skutočným stavom hospodárstiev jednotlivých členských štátov⁽²¹⁾.“

4.8 EHSV súhlasí s tým, že Komisia by mala plány posudzovať na základe transparentných kritérií, a to okrem iného: či sa očakáva, že plán bude účinne riešiť problémy identifikované v rámci **postupu európskeho semestra**, či prispieva k posilneniu potenciálu rastu a hospodárskej a sociálnej odolnosti členského štátu a k zvyšovaniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti; či plán obsahuje opatrenia, ktoré sú relevantné pre zelenú a digitálnu transformáciu; a či je odhad nákladov poskytnutý členským štátom primeraný a hodnoverný a či je úmerný očakávanému dosahu na hospodárstvo.

4.9 EHSV sa domnieva, že pri pridelovaní finančných prostriedkov by sa mali zohľadniť aj konvergenčné kritériá⁽²²⁾.

⁽¹⁸⁾ Ú. v. EÚ C 47, 11.2.2020, s. 106.

⁽¹⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/825 zo 17. mája 2017, ktorým sa ustanovuje program na podporu štrukturálnych reforiem na obdobie rokov 2017 až 2020 a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 a (EÚ) č. 1305/2013, Ú. v. EÚ L 129, 19.5.2017, s. 1.

⁽²⁰⁾ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 240/2014 zo 7. januára 2014 o európskom kódexe správania pre partnerstvo v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov (Ú. v. EÚ L 74, 14.3.2014, s. 1).

⁽²¹⁾ Ú. v. EÚ C 237, 6.7.2018, s. 53.

⁽²²⁾ Tamže.

4.10 EHSV považuje za opodstatnené, že:

- 1) Finančná podpora a príslušné opatrenia, ktoré členské štáty v rámci tohto mechanizmu podniknú, by sa mali prednostne uskutočniť do konca roku 2024 a v prípade nenávratnej finančnej pomoci by malo byť minimálne 60 % celkovej sumy viazaných do konca roka 2022;
- 2) Členské štáty by mali predkladať plány podpory obnovy a odolnosti najneskôr do 30. apríla vo forme samostatnej prílohy k národným programom reforiem;
- 3) Členské štáty by mali mať možnosť predložiť návrh plánu spolu s návrhom rozpočtu na nasledujúci rok 15. októbra predchádzajúceho roka;
- 4) Zvyšné obdobie od roku 2024 do konca VFR (2027) by Komisia a členské štáty mali využiť na podporu vykonávania príslušných opatrení priamo na mieste, na dosiahnutie očakávanej obnovy v príslušných hospodárskych a sociálnych odvetviach a na podporu odolnosti a konvergencie.

4.11 EHSV zdôrazňuje, že na účinnú realizáciu a dosiahnutie cieľov projektu mechanizmu je potrebné dostatočne dlhé časové obdobie. Výbor okrem toho poukazuje na nebezpečenstvo, že ak prevládnu názory presadzujúce krátke časové obdobie realizácie plánu, mechanizmus napokon nedosiahne ciele, ktoré si stanovil.

4.12 EHSV zdôrazňuje potrebu rýchlej a účinnej koordinácie činností medzi Európskou komisiou, Európskym parlamentom a Európskou radou, aby sa predišlo oneskoreniam, ktoré by ohrozili dosiahnutie cieľov mechanizmu. Od členských štátov sa vyžaduje aj okamžitá a úplná reakcia vzhľadom na krátky čas, v rámci ktorého by sa mali rôzne projektové plány pripraviť a dokončiť. Členské štáty by mali úzko spolupracovať s Európskou komisiou pri schvaľovaní, monitorovaní a zabezpečovaní úspešného dokončenia projektových plánov predložených v rámci mechanizmu. Predkladanie, schvaľovanie, monitorovanie a dokončenie projektov by sa mohlo urýchliť aktívnym zapojením súkromných konzultačných spoločností s globálnymi skúsenosťami v príslušných oblastiach.

4.13 EHSV opätovne zdôrazňuje potrebu vymieňať si najlepšie postupy v rámci EÚ a urýchliť byrokratické procesy týkajúce sa pridelovania a vyplácania dostupných finančných prostriedkov, pričom Európska komisia poskytne potrebnú technickú podporu⁽²³⁾.

5. Nástroj technickej pomoci

5.1 EHSV sa zasadzuje za stabilné štrukturálne reformy zamerané na sociálny a hospodársky rozvoj vrátane budovania inštitucionálnych kapacít na zlepšenie kvality správy. Takéto reformy by mali byť osobitne prispôbené jednotlivým štátom a mali by mať demokratickú podporu, aby sa tak zabránilo univerzálnemu prístupu ku všetkým členským štátom⁽²⁴⁾.

5.2 EHSV súhlasí s tým, že cieľom Nástroja technickej pomoci bude sprevádzať vnútroštátne orgány žiadajúcich členských štátov vo všetkých etapách či konkrétnych fázach procesu reforiem.

5.3 EHSV zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa pomocou Nástroja technickej pomoci podporovali orgány členských štátov v ich úsilí o navrhovanie reforiem v súlade s vlastnými prioritami, aby sa posilnili ich kapacity na vývoj a implementáciu reformných politík a stratégií a aby mohli využívať osvedčené postupy a príklady partnerov.

5.4 EHSV súhlasí s tým, že Nástroj technickej pomoci môže pôsobiť ako účinný doplnok k balíkom opatrení, ktoré navrhuje Komisia na riešenie hospodárskeho dosahu pandémie COVID-19.

V Bruseli 16. júla 2020

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Luca JAHIER

⁽²³⁾ Tamže.

⁽²⁴⁾ Tamže.